

Naročnina za Ljubljansko pokrajino: letno 70 lir (za inozemstvo 75 lir), za 1/2 leta 35 lir, za 1/4 leta 17 50 lir, mesečno 6.— lir. Tedenska izdaja letno 25 lir. Plačilo in toži se v Ljubljani.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

CONCESSIONARIO ESCLUSIVO per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Istituzione Economica ITALIANO-MILANO, Via G. Lazzaroni 10.

IZKLUČNO ZASTOPSTVO ZA OGLASE na Kr. Italije (razen za Ljubljansko pokrajino) in inozemstvo ima ISTITUTO ECONOMICO ITALIANO-MILANO, Via G. Lazzaroni 10.

Izšla vsak torek in petek

Liubliana, torek 29. decembra 1942-XXI

Cena posamezni številki 0'60

Plačevanje normalne mezde ob državnih praznikih

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino je izdal naslednjo naredbu:

Čl. 1. — Ob obletnicah ustanovitve Rima (21. aprila), ustanovitve Imperija (9. maja), pohoda na Rim (28. oktobra) in obletnici Zmage (4. novembra) so zasebni delodajalci dolžni plačati svojim delavcem, tudi če se ne dela, normalno dnevno mzdo.

Čl. 2. — Delavcem, ki ob prazničnih dneh iz prednjega člena ne bi delali, se mora izplačati normalni zaslužek, s katerim se razume zaslužek, ki bi ga prejeli, ako bi bili delali po normalnem dnevnem urniku podjetja.

Za akordne delavce se mora ravnanje izplačilo po osnovni plači s pribitkom najnižjega pogojenega akordnega odstotka.

Akordnim delavcem tistih skupin, za katere nista pogodbeno določena temeljna plača in akordni odstotek, se mora ravnanje izplačilo po srednjem dnevnem zaslužku, ki so ga prejeli v plačilni dobi ob času slovesnosti.

Čl. 3. — Delavcem, od katerih se zahteva ob prej navedenih prazničnih dneh, da delajo, se mora izplačati poleg normalnega zaslužka za opravljeno delo (izključivši morebitni povišek, določen v kolektivnih pogodbah za praznično delo) še ena normalna dnevna v smislu prednjega člena 2.

Čl. 4. — Po členu 2. te navedbe je ravnanje tudi z delavci, katerih ob zgoraj navedenih prazničnih dneh ni bilo na delo, če so bili razlogi naslednji:

a) nezgoda, bolezen, nosečnost in porod,

b) mirovanje dela, če ni povzročeno po višji sili ali po običaj in neodklonljivih potrebah tehnične značaja,

c) mirovanje dela zaradi delitve tedenskega delovnika na manj ko 6 dni,

d) mirovanje dela, če ga je povzročila premaknitev počitnic od dobe, ko se počitnice običajno dajejo,

e) mirovanje dela kot nadomestni počitek za nedeljsko delo,

f) mirovanje dela zaradi tega, ker so slovesnosti iz člena 1. sovpadle s prazničnim dnevom v smislu zakona ali kolektivnih pogodb ali s praznovanjem krajevnega svetnika-patrona.

Čl. 5. — Za zasebne nameščenice in druge delavce s stalno plačo (ki se ne spreminja zaradi morebitnih slovesnosti med plačilno dobo) se uporabljajo določbe te navedbe samo, če se od njih zahteva, da delajo ob kateri izmed navedenih obletnic.

Prav tako se uporabljajo za zasebne nameščenice, ki se navadno plačujejo po dnevih ali po urah ali kakor koli neposredno po dejansko opravljenem delu.

Čl. 6. — Ta naredba stopi v moč na dan objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino, z veljavnostjo od 28. oktobra 1942-XX.

Ljubljana, 21. decembra 1942-XXI.

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino:
Emilio Grazioli

Reforma delavskega zavarovanja na Hrvaškem

Dne 28. aprila 1942 je bila podpisana zakonska uredba o spremembah in dopolnitvah zakona o zavarovanju delavcev (= ZZD-a) od 14. V. 1922, ki je stopila v veljavo 1. junija 1942.

Namen uredbe je predvsem prirediti bivši jugoslovanski ZZD novim razmeram, ki so nastale z ustanovitvijo Neodvisne Hrvatske države. Poleg tega pa vsebuje uredba več materialnih sprememb ZZD-a zaradi zboljšanja dajatev zavarovancem, spremembe, katere je deloma pripravil in izdelal že sam bivši Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu. Organizacija delavskega zavarovanja je pa pri tem ostala nespremenjena, samo nosilec vsega delavskega zavarovanja se ne imenuje več »Središnji Ured Za Osiguranje Radnika« (= SUZOR), temveč »Središnica Osiguranja Radnika« (= SOR). V naslednjem navajamo na kratko nekaj važnejših materialnih sprememb ZZD-a, ki bodo najbrže postale aktualne tudi v Ljubljanski pokrajini, kadar se bo začelo delati na reformi delavskega zavarovanja.

Splošne pripombe

§ 16: Del prispevka, ki ga delodajalec v gotovini odbije od delavskega zaslužka, se smatra za poverjeno imovino. Namen te odredbe je, da delodajalci bolj redno plačujejo zavarovalne prispevke.

Bolniško zavarovanje

§ 18: Brezplačna zdravniška pomoč kakor tudi zdravila in zdravilni pripomočki pripadajo obolelemu zavarovancu 52 (po ZZD-u 26) tednov, pa tudi preko tega za čas, za katerega mu pripada hranarina. Hranarina se izplačuje 52 (po ZZD-u 26) tednov, ako je bil bolnik zavarovan v zadnjem letu pred obolenjem najmanj 6 mesecev oziroma v zadnjih dveh letih najmanj 12 mesecev, sicer pa 26 tednov. Hranarina ne pripada za čas, ko ima oboleli zavarovane na podlagi veljavnih zakonitih predpisov (n. pr. na podlagi paragrafa 219 obrtnega zakona) ali pa na podlagi kolektivnih pogodb pravico na plačo, vendar samo do 12 tednov.

§ 20: Bolno-podporna doba se more podaljšati do 78 tednov (po ZZD-u do največ enega leta).

Nezgodno zavarovanje

§ 14: Nevarnostni razredi so samo trije in sicer:

V I. razred spadajo obrati brez strojnega pogona, v katerih je zaposlenih največ 5 delavcev. Prispevna tarifa znaša po naredbi ministra udružbe (korporacij) od 29. IV. 1942 br. 27.485 točasnno 1% zavarovane mezde.

V II. razred spadajo obrati s strojnim pogonom in obrati, v ka-

terih je zaposleno več kot 5 delavcev, ako ne spadajo v seznam obratov večje nevarnosti. Prispevna tarifa znaša po zgoraj cit. naredbi 2.25% zavarovane mezde.

V III. razred spadajo obrati, katere uvršča minister udružbe na predlog SOR-a v seznam obratov večje nevarnosti. Ta razred ima tri skupine. Na podlagi cit. naredbi veljajo te prispevne tarife: skupina III-A s 3.5%, skupina III-B s 4.75% in skupina III-C s 6% zavarovane mezde.

Nezgodna tarifa ne sme biti v nobenem primeru večja od 8% zavarovane mezde.

Omenjamo, da je prvotna tablica nevarnosti SUZOR-a razlikovala 863 različnih postavk posla, katerih število se je kasneje zmanjšalo na 409, SOR pa uporablja sedaj samo 5 postavk. V zavarovalno-tehničnem pogledu bi pa popolnoma zadoščala, zlasti v Ljubljanski pokrajini, ki nima izrazite industrije, ena sama nezgodna tarifa, prav tako kot jo imamo v bolniškem, invalidnem pa tudi v pokojninskem zavarovanju privatnih nameščenecv itd. itd.

§ 39: Nezgodna renta se prizna le tedaj, ako je delanezmogost

večja od 20% (po ZZD-u večja od 10%).

§ 45: Odpravnino namesto nezgodne rente sme zahtevati ponesrečenec, ako je njegova trajna delanezmogost manjša od 33 1/3% (po ZZD-u manjša od 20%).

Invalidno zavarovanje

§ 10: Prispevna tarifa invalidnega zavarovanja znaša najmanj 4% in največ 6% (po ZZD-u 3%) zavarovane mezde. Višino prispevne tarife določa na predlog SOR-a ministrstvo udružbe. Za prvih 6 let je določena prispevna tarifa 4%.

§ 30: V zavarovanje se štejejo vsi tedni, za katere je invalidni prispevek predpisan (po ZZD-u samo oni tedni, za katere je prispevek resnično plačan).

§ 27: Karenčna doba znaša za invalidne, starostne in posmrtninske rente oziroma odpravnine 260 tednov, to je 5 let (po ZZD-u pa za invalidne rente 200 tednov, za starostne rente 500 tednov, za posmrtninske rente in odpravnine pa 100 tednov).

§ 30: Starostna renta pripada po izpolnjenem 65. letu starosti (po ZZD-u pa po 70. letu starosti).

(Konec prihodnjič.)

Opozorila davkoplačevalcem

Plačilo uslužbenškega davka

Davčna uprava razglasa:

Vsi delodajalci, ki morajo po določilih čl. 100. zakona o nep. davkih plačevati uslužbenški davek v davčnih znamkah, naj v smislu zakonitih naredb predlože v januarju 1943 davčni upravi v Ljubljani v pregled knjižice za uslužbenški davek radi ugotovitve, če so uslužbenški davek pravilno in redno plačevali v davčnih znamkah.

Če ne predlože knjižice, se bo proti njim postopalo po določilih čl. 139 oz. v primeru davčne utaje po čl. 142 nov. davč. zakona.

Iz davčne knjižice mora biti razvidna plača uslužbenca leta 1942, odpadajoči uslužbenški davek ter specialni doprinos.

Davčne knjižice naj predlože delodajalec s posebnim seznamom v dvojniki, na katerem morajo biti vpisani vsi uslužbenci ter za vsakega uslužbenca celoletni zaslužek in odpadajoči 1 1/2% bednostni sklad.

Plačevanje rentnine

Vse osebe, ki imajo dohodke od premoženjskih predmetov in premoženjskih pravic, morajo te dohodke napovedati v roku od 2. do 31. januarja 1943-XXI.

Rentnina se plača na dohodke od premoženjskih predmetov in premoženjskih pravic, ki niso zavezani zemljarini, zgradarini, pridobitni niti družbenemu, niti uslužbenškemu davku.

N. pr. obresti od dolgov kakršne koli vrste (kratkoročna, hipotekarna, menična posojila, posojila proti zadolžnici ali brez nje, posojila na vero), rente.

Dalje najemnine, zakupnine in vsakovrstni drugi dohodki od pre-

moženja in premoženjskih pravic, ki niso zavezani nobenemu drugemu davku, zakupnine za stavbišča in druga zemljišča, če so ta večja od katastrskega čistega dohodka, brez ozira na to, kako ta zemljišča izkoriščajo.

Predmet obdačenja je v letu 1942 stvarno doseženi dohodek.

Davčne prijave morajo vložiti upniki, to je osebe, ki te dohodke sprejemajo. Ako se upnik nahaja v inozemstvu, mora napoved vložiti dolžnik, ki mora tudi davek plačati namesto upnika.

Kdor napovedi ne vloži v roku, določenem v tem pozivu, bo plačal kot kazen 3% odmerjenega osnovnega davka, 10% pa če napovedi ne vloži niti na osebni poziv v roku 8 dni.

Davčnega zavezanca, ki namestoma, da bi se izognil plačanja davka, navede v napovedi neresnične izjave ali zataji kak vir dohodkov, zadenejo posledice po čl. 142. zakona.

Prijava odprtih ali tekočih računov

Davčna uprava opozarja vse delniške družbe (razen zavarovalnih, družbe z o. z. in vsa podjetja zavezana voditi poslovne knjige (>knjižice) v smislu čl. 53a zak. o neposr. davkih), da morajo prijaviti davčni upravi v smislu določil tar. post. 37 o. t. najpozneje do 15. januarja 1943 vse v II. polletju 1942 na novo odprte ali tekoče račune.

Taksa znaša L. 12.— za vsak odprti ali tekoči račun, prijava se mora predložiti v originalu in prepisu, predpisano takso je treba v kolkih prilepiti na original.

Tisti zavezanci, ki v minulem polletju niso imeli na novo odprtih ali tekočih računov, morajo

prav tako predložiti prijavo, ki pa ni zavezana taksi.

Dalje opozarja davčna uprava na kazenske posledice: Kdor ne prijavi tek. računov, se kaznuje s plačilom trikratne takse poleg redne; tisti pa, ki niso imeli odprtih ali tekočih računov in tega ne prijavi, se kaznujejo z globo L. 190.—.

Vse družbe in podjetja, ki so zavezana polaganju teh prijav pa iz vsakršnega koli vzroka ne poslujejo — ne obratujejo, a v trgovskem registru še niso zbrisana, prosijo davčno upravo, da ji to prijavi.

Veljavnost bankovcev za Ital. vzhodno Afriko

Službeni list je objavil naslednjo objavo: Z odlokom ministrstva za finance z dne 25. novembra 1942-XXI je bil v Kraljevini dovoljen obtekan bankovcev po 1000, 500, 100 in 50 lir posebne serije za Italijansko vzhodno Afriko, katere je izdala Banca d'Italia na podstavi pooblastitve ministrskega odloka z dne 28. marca 1938-XVI, spremenjenega in dopoljenega z ministrskim odlokom z dne 8. avgusta 1938-XVI.

Ti bankovci, ki so drugačne barve nego redni bankovci in imajo na gornjem in spodnjem robu naličja natis v rdeči barvi: «Serie speciale Africa Orientale Italiana» in «È vietata la circolazione fuori dei territori dell'Africa Orientale Italiana», so torej popolnoma izenačeni bankovcem, ki so že doslej v obteku, in se morajo zaradi tega z vsem učinkom sprejemati.

Iz italijanskega gospodarstva

Ker je gospodarstvo Črne gore zaradi vojne zelo trpelo, se že sedaj delajo priprave, da se dvigne črnogorsko gospodarstvo. Zlasti se misli na povečanje agrarnih kreditov. Ti pa se ne bi izplačevali v denarju, temveč v orodju in naturalijah. Tako se namerava porabiti 200 milijonov lir za osušnje Skadarskega jezera, da bi se kmetijski donos Črne gore dvignil. Tudi se delajo načrti za izkoriščanje ležišč boksita in rjavega premoga v Antivari oz. v Plevljah in Berani.

V švedski zunanji trgovini zavzema Italija poleg Nemčije najvažnejše mesto. To najbolj dokazujejo naslednje številke: Izvoz Italije na Švedsko se je dvignil od 39 milijonov švedskih kron v l. 1939. na 126 milijonov kron v l. 1941. Italijanski izvoz na Švedsko se je torej potrojil. Istočasno je narasel švedski izvoz v Italijo od 45 milijonov na 94 milijonov švedskih kron in se je torej podvojil. Lansko leto je dobavila Italija Švedski tako veliko blaga, kakor so ji ga dobavile Danska, Norveška in Finska skupno. A s temi državami je imela Švedska vedno zelo živahne trgovinske stike.

Italijanske državne železnice so po poročilu agencije Agit izdale v letih 1922/23 do 1941/42 za zboljšanje in obnovo železniškega prometa 18.5 milijarde lir. Od te vsote je bilo izdano za elektrifikacijo železnic 3.65 milijarde, za železniški vozovni park 4.7 milijarde in za druga železniška dela 10.15 milijarde lir.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snaži obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce ovratnike in manšete, Pere, suši, munga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH
Poljanski nasip 4-6, Šelenburgova 3
Telefon št. 22-72.

**Manufaktura
na
debelo**

Šalamun & Lampe

LJUBLJANA
Frančiškanska 4
Telefon 37-89

Veselo in srečno novo leto

1943

želi vsem
svojim cenj.
odjemalcem

FRANC PAVLIN
modna in galanterijska trgovina
LJUBLJANA, Kongresni trg

Dr. A. Kanský

Kemična tvornica

Kemija, fizika,
medicina, higijena

Ljubljana
Krekov trg 7

Brzjavni naslov: Eterkanský
Ljubljana — Telefon št. 20-88

**Srečno in uspešno
Novo leto**

želi vsem svojim
cenj. odjemalcem

OSVALD DOBEIC

trgovina galanterijskega, kratkega in modnega blaga
LJUBLJANA, Pred Škofijo 16

Svetlobna telesa, električne stroje in aparate,
elektroinstalacijski material, tehnične predmete

Vam najugodnejše nudi tvrdka

SLAVO KOLAR

LASTNIK: MILAN KOLAR

Ljubljana, Bleiweisova c. 25a / Tel. 24-66

KOŽUHOVINA

Velika zaloga krznene konfekcije

Sprejemamo vseh vrst popravila in
prikrojavanje po najnovejših modelih

JOSIP DOLENC, krznar
LJUBLJANA, SV. PETRA C. 19

Telefon
22-62

Fr. P. Zajec

diplomiran optik

Ljubljana
Ulica 3. maja

Prehod Nebotičnika

**Srečno in veselo
novo leto 1943**

želi vsem svojim
cenjenim gostom
in odjemalcem

MARIJA ŽIVEC

gostilna in trgovina s kurivom

LJUBLJANA

Cesta 29. oktobra 17

**Srečno novo leto
1943**

želi vsem cenj. odjemalcem

ANT. KRISPER

LJUBLJANA, Mestni trg št. 26

Srečno novo leto 1943

želi vsem svojim
cenj. odjemalcem

B. ŽILIČ & Komp.

trgovina z železnino,
steklenino in porcelanom

Ljubljana, Gosposvetska 4

Vsem cenj. odjemalcem želi

srečno in veselo novo leto 1943

Manufakturna trgovina

JANKO ČESNIK

Ljubljana, Lingarjeva ul. 1

Srečno in veselo novo leto 1943

želi vsem cenjenim odjemalcem

LENASI & GERKMAN
LJUBLJANA, Stritarjeva ulica

Pri nakupu vsakovrstnega manufakturnega
blaga Vam priporočamo znano veletrgovino

R. MIKLAUC - „Pri škofu“ - Ljubljana
Lingarjeva ul. 3 - Pred Škofijo 3

Trgovina na drobno v pritličju — na debelo v I. nadstropju
Ustanovljeno leta 1869 Telefon št. 29-09

Srečno Novo leto

želi vsem cenjenim odjemalcem

IVAN SAX

konfekcija

LJUBLJANA, Mestni trg 19

Jožko Dolenc

GRAVER

LJUBLJANA, Mestni trg 5/I

Telefon 44-25

Izdeluje:

ETIKETE

pečate, štamplije iz gumija in
kovin, klišeje za klobučarje,
knjigoveze itd., lastnoročne
podp. se, šablone, vžigalnike za
sode, zaboje itd., gozdna kladiva

Srečno in uspešno novo
leto 1943 želi vsem svo-
jim cenjenim odjemalcem

Ivan Zupančič

izdelovatelj metel

Ljubljana, Kersnikova ulica 3

Telefon št. 20-08

ELEKTROTEHNIČNO PODJETJE

Bogataj Ivan

Kongresni trg št. 19 (poleg nunske cerkve)

Izvršuje vse električne instalacije in popravila. Trgovina in
zaloga vseh vrst instalacijskega materiala. Elektromotorji
stalno na zalogi. Strokovno in solidno delo — nizke cene

Srečno in veselo novo leto 1943

želi vsem svojim odjemalcem

Franc Slamič, velemesarija

LJUBLJANA, Via Ariella Rea

Veselo in srečno novo leto

1943

želi vsem svojim cenj. odjemalcem

Marjan Glavnik

trgovina sadja in zelenjave

Ljubljana, Pogačarjev trg 1

»KUBO« brzoparilniki

KOTLI ZA ŽGANJEKUHO

Pralni kotli - Azbest - FILTRI za VINO - Tovarniške naprave -
Kotle za sirarne in mlekarne — Priporočila se:

„KOTLARKA“

Božič Ivan

KOTLARSTVO IN KLEPARSTVO

LJUBLJANA, Bleiweisova c. 35 (bivše strojne tovarne - Telefon 37-92)

VELEŽGANJARNA

Tvornica likerjev, ruma, vinjaka, vina-vermufa,
bermeta, malinovca iz gorskih malin in kisa

VIKTOR MEDEN, LJUBLJANA

Celovška cesta št. 10 — Telefon št. 20-71

SCHNEIDER & VEROVŠEK

TRGOVINA Z ŽELEZNINO

LJUBLJANA

NA DROBNO

NA DEBELO

OBIŠČITE

galanterijsko veletrgovino

Ivan Samec

LJUBLJANA, MESTNI TRG ŠT. 21

Leopold Paulič
zastopstvo ŠKODOVIH zavodov

Elektromotorje iz zname-
nitih Škodovih tovarn,
električne črpalke, ventila-
torje, aparate za gospodinj-
stvo ter ves ostali elektro-
tehnični material v najboljši
izvedbi in v veliki izberi
stalno v zalogi